

УДК 338.48:656.076

JEL Classification: G11, R41, Z32

DOI: 10.20535/2307-5651.32.2025.328185

Герасименко Т. В.

кандидат геологічних наук, доцент,

доцент кафедри туризму та економіки підприємства

(відповідальний автор)

ORCID ID: 0000-0002-5437-437X

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

Herasymenko Tetiana

Dnipro University of Technology

РОЛЬ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

IMPACT OF TRANSPORT INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT ON THE SUSTAINABILITY OF TOURISM IN UKRAINE

У статті досліджено вплив розвитку транспортної інфраструктури на активізацію туристичної діяльності в Україні. Акцентовано увагу на необхідності уточнення дефініції транспортної інфраструктури туризму та запропоновано її систематизовану класифікацію. Здійснено оцінку стану логістичної системи України на макрорівні з використанням Індекс ефективності логістики (LPI). Проведено аналіз динаміки пасажироперевезень і туристичного обслуговування, як чинників формування транспортної інфраструктури туризму України. Виокремлено ключові фактори, сприяючі покращенню доступності туристичних дестинацій. Визначено перспективні напрями модернізації транспортної системи для підтримки внутрішнього та в'їзного туризму в умовах повоєнного відновлення країни. Акцентована важливість впровадження інноваційних технологій, зміцнення державно-приватного партнерства та застосування комплексного підходу до розвитку транспортної інфраструктури.

Ключові слова: туристична інфраструктура, транспорт, туризм, сталий розвиток, стратегії, інновації.

The article examines the impact of transport infrastructure development on ensuring the sustainability of tourism in Ukraine. Attention is focused on the need to clarify the definition of tourism transport infrastructure and its systematic classification is proposed. An assessment of the state of the logistics system of Ukraine at the macro level is carried out using the Logistics Performance Index (LPI), which allows for a comprehensive analysis of key factors that determine the efficiency of transport infrastructure, its ability to ensure the unhindered movement of tourist flows, increase competitiveness in the international market and promote the development of the tourism industry in the context of globalization. An analysis of the dynamics of passenger transportation and tourist services as factors in the formation of the transport infrastructure of tourism in Ukraine is carried out. Key factors that contribute to improving the accessibility of tourist destinations are identified. Promising directions for modernization of the transport system to support domestic and inbound tourism in the context of the country's post-war recovery are identified. Particular attention is paid to the implementation of intelligent transport systems and digital services that can increase the efficiency of logistics and the comfort of tourists. The possibilities of integrating environmental approaches into the development of transport infrastructure as an important factor of sustainable development are considered. It is substantiated that the development of transport infrastructure should be focused on the integration of transport networks, increasing mobility, safety and environmental friendliness, which corresponds to the strategic objectives of the state transport policy in accordance with the provisions of the "National Transport Strategy of Ukraine for the period up to 2030" and the corresponding Operational Action Plan for 2025–2027. The importance of introducing innovative technologies, strengthening public-private partnerships and applying an integrated approach to the development of transport infrastructure as a prerequisite for increasing the sustainability of the tourism industry of Ukraine is emphasized. It is proven that improving the transport network has a positive impact not only on the tourism sector, but also on related sectors of the economy.

Keywords: tourism infrastructure, transport, tourism, sustainable development, strategies, innovations.

Постановка проблеми. Транспортна інфраструктура є однією з основних складових розвитку туристичної галузі, оскільки вона забезпечує ефективне та безпечне переміщення туристів різними напрямками, що сприяє зростанню популярності туристичних дестинацій і розширенню географії подорожей. Розвинута транспортна інфраструктура не лише покращує доступність туристичних об'єктів, але і значно впливає на економічний розвиток регіонів, створюючи можливості для розвитку місцевого бізнесу та нових робочих місць. Крім того, сучасний транспорт дозволяє зменшити витрати часу та ресурси подорожуючих, з одно-

часним підвищенням комфорту туристів при забезпеченні високого рівня задоволення від подорожей.

Розвиток транспортної інфраструктури також сприяє формуванню нових туристичних маршрутів, полегшенню доступу до віддалених регіонів та з'єднанню різних видів транспорту, що підвищує зручність і швидкість подорожей. Це створює додаткові можливості для розвитку в'їзного та внутрішнього туризму, роблячи подорожі більш доступними для туристів.

Особливо важливим є розвиток транспортної інфраструктури в Україні в повоєнний період. Після воєнної

агресії РФ багато регіонів будуть вимушені відновлювати та модернізувати транспортні мережі з паралельною розбудовою ефективної інфраструктури, що стане основою для відновлення економіки, полегшить рух людей і товарів, а також сприятиме швидкому відновленню туристичного потоку. Враховуючи важливість туризму для економічного розвитку, орієнтація на забезпечення доступності туристичних destinations сприятиме залученню туристів та створенню нових робочих місць, що, у свою чергу, допоможе соціальному та культурному відродженню постраждалих від війни регіонів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні наукові дослідження та публікації свідчать про незаперечну роль транспортних систем у забезпеченні доступності та популяризації туристичних destinations, а також їх вплив на сталий розвиток туризму в Україні та світі. Так, Коржилов Л. І. у своїх працях акцентує увагу на проблематиці системи транспорту в туризмі, виділяючи ключові елементи, які впливають на розвиток туристичної інфраструктури, та пропонує рекомендації щодо її вдосконалення, зокрема в контексті забезпечення якості транспортних послуг для туристів [2].

У дослідженнях Кулиняка І. розглядаються перспективи розвитку транспортного туризму в Україні, зокрема з точки зору класифікації транспортних видів для туристичних цілей, а також аналізу їх ролі у сталому розвитку туризму в країні. Автор відзначає, що розвиток транспортної інфраструктури має бути гармонізований із вимогами сталого розвитку, що забезпечить не лише зручність переміщення, але й екологічну ефективність [3].

Малиш Н. А. та Бондар Н. М. у своїх статтях здійснюють економічний аналіз стану транспортної інфраструктури України, визначаючи її важливість для економічного розвитку та залучення туристів. Вони звертають увагу на необхідність модернізації транспортних мереж для покращення доступу до основних туристичних регіонів та зменшення витрат на подорожі [4]. Ніколайчук О. А. і Кваско Ю. Ю. оцінюють стан транспортної інфраструктури України, підкреслюючи її важливість для розвитку внутрішнього та в'їзного туризму. Вони відзначають, що відновлення транспортної інфраструктури після війни має критичне значення для повернення туристичних потоків в Україну [5].

Худавердієва В. А. досліджує роль транспортного обслуговування у розвитку індустрії туризму, підкреслюючи важливість взаємодії транспортних систем з іншими сферами туризму для забезпечення високого рівня обслуговування туристів. Автор пропонує шляхи оптимізації транспортних процесів, що дозволять підвищити ефективність туристичних подорожей [7].

Міжнародні дослідження також підкреслюють важливість транспорту для розвитку туризму. Так, Діну А. у своїй статті зазначає, що наявність ефективної транспортної системи є запорукою розвитку туристичної активності, з прямим впливом на економічний розвиток туристичних destinations [8]. Перес М. також акцентує на необхідності постійного вдосконалення транспортних послуг для сприяння сталому розвитку туризму, зокрема у контексті інтеграції новітніх технологій [9].

Ці дослідження свідчать про важливість постійного розвитку і вдосконалення транспортної інфраструктури для забезпечення сталості туризму, підвищення конкурентоспроможності туристичних destinations та забезпечення високого рівня обслуговування для туристів.

Незважаючи на наявні дослідження, питання визначення пріоритетних напрямів розвитку транспортної інфраструктури, які безпосередньо впливають на сталий розвиток туризму в Україні, потребують подальшого аналізу. Недостатньо опрацьованими залишаються аспекти розробки довгострокових стратегій модернізації транспортної мережі з урахуванням потреб туристичного сектору, а також впровадження інноваційних рішень, спрямованих на підвищення мобільності, безпеки та екологічності транспортних послуг для туристів.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження впливу транспортної інфраструктури на забезпечення сталого розвитку туризму в Україні, визначення ключових факторів, що сприяють покращенню доступності туристичних destinations, а також окреслення перспективних напрямів модернізації транспортної системи для підтримки внутрішнього та в'їзного туризму в умовах повоєнного відновлення країни.

Виклад основного матеріалу. Вплив транспортної інфраструктури на сталий розвиток туризму є ключовою темою сучасних досліджень. Транспортна інфраструктура туризму являє собою комплексний механізм, що охоплює транспортні засоби, об'єкти транспорту, компанії транспортного та туристичного секторів, транспортні шляхи, маршрути та їхній логістичний зв'язок, а також об'єкти сервісу і туризму із засобами інформації та зв'язку, залучаючи трудові ресурси для організації туристичної діяльності.

Значущість всієї інфраструктури полягає в тому, що туризм тісно залежить від якості, безпеки, швидкості та зручності транспортних послуг, які надаються під час подорожей. Інфраструктура туризму, як і сам туристичний процес, є міжгалузєвою системою, сприяючою інтеграції різних секторів, регіонів та держав, забезпечуючи таким чином умови для сталого розвитку галузі. Для дослідження стану транспортної інфраструктури туризму доцільно уточнити її дефініцію та запропонувати її систематизовану класифікацію за рядом ознак, що дозволяють комплексно оцінити її структуру та функціональні характеристики табл. 1.

Дослідження туристичної транспортної інфраструктури набувають особливої актуальності у контексті трансформації ролі транспорту в туризмі. Сучасний транспорт не обмежується функцією засобу переміщення, що забезпечує доступність туристичних ресурсів і виступає індикатором розвитку туристичної галузі, а також дедалі частіше виконує роль самостійного туристичного ресурсу.

Крім забезпечення мобільності туристів до місця подорожі та в зворотніх напрямках, транспортна інфраструктура виступає повноцінним елементом туристичного продукту, пропонує самостійні послуги та тури (наприклад, круїзні подорожі, автобусні тури, автотуризм тощо). Водночас, ефективність функціонування транспортної інфраструктури безпосередньо впливає на імідж туристичних destinations, регіонів і країн у цілому. Серед характерних особливостей, що

Таблиця 1

Класифікація транспортної інфраструктури туризму за основними ознаками

Критерій класифікації	Класифікаційні ознаки
За рівнем приналежності	Міжнародна, національна, регіональна
За формою власності	Державна, приватна, змішана (державно-приватна)
За типом використання	Для масового туризму, індивідуального туризму, в суспільних інтересах
За рівнем розвитку	Розвинена, така, що розвивається, нерозвинена
За функціональним призначенням	Транспортні засоби (автобуси, автомобілі, потяги, річкові та морські судна, інші засоби пересування)
	Транспортні об'єкти (автовокзали, аеропорти, вокзали, порти, пристані, зупиночні пункти)
	Транспортні шляхи (повітряні, річкові, морські, залізничні, автомобільні)
	Транспортні маршрути (річкові, морські, залізничні, автомобільні, велосипедні, пішохідні)
	Транспортні та туристичні компанії
	Засоби зв'язку та інформації
	Об'єкти сервісу та туризму (на об'єктах транспорту, у транспортних засобах, поблизу транспортних шляхів)

Джерело: сформовано автором

враховуються при управлінні транспортними підприємствами у сфері туризму, виокремлюють багатофункціональність, комунікаційну здатність, динамічність, багатофакторність, потенційну травмонебезпечність, високий рівень взаємодії та адаптивність.

Перед аналізом напрямів розвитку транспортної інфраструктури туризму доцільно здійснити оцінку стану логістичної системи України на макрорівні, використовуючи Індекс ефективності логістики (LPI), розроблений Світовим банком, що дозволяє здійснити комплексну оцінку ключових факторів, які впливають на ефективність транспортної інфраструктури, зокрема її здатність забезпечувати безперебійний рух туристичних потоків, підвищувати конкурентоспроможність на міжнародному ринку та сприяти розвитку туристичної галузі в умовах глобалізації.

Усі компоненти LPI впливають на транспортну інфраструктуру, що є основою стабільних і привабливих туристичних потоків, підвищуючи конкурентоспроможність туристичної галузі на міжнародному ринку. Аналіз динаміки індексу ефективності логістики

в Україні за даними Світового банку дозволяє оцінити потенціал транспортної інфраструктури для забезпечення туристичної мобільності та конкурентоспроможності країни як туристичного напрямку (табл. 2).

Логістична ефективність є одним із ключових факторів, що визначають конкурентоспроможність транспортної системи та впливають на розвиток туристичної інфраструктури. Аналіз динаміки індексу ефективності логістики (LPI) України у 2012–2023 рр. засвідчує як позитивні тенденції, так і наявні проблеми у цій сфері.

У довоєнний період Україна демонструвала певне покращення логістичних показників. Загальний індекс LPI коливався в межах від 2,74 до 2,98, а позиція в світовому рейтингу покращилась із 66-го місця у 2012 р. до 61-го у 2014 р., що відображало інтеграційний рух країни в міжнародні логістичні ланцюги. Важливим для туристичної галузі був стабільно високий показник своєчасності доставки (до 3,51 балів), забезпечуючий формування передбачуваних та комфортних туристичних маршрутів.

Таблиця 2

Динаміка індексу ефективності логістики (LPI) України та його вплив на транспортну інфраструктуру туризму

№	Компонента показника LPI	Вплив на транспортну інфраструктуру туризму	2012	2014	2016	2018	2023
1	Місце (ранг)	Загальний рівень конкурентоспроможності транспортної системи	66	61	80	66	79
2	Загальний індекс LPI	Сумарна оцінка логістичної ефективності країни	2,85	2,98	2,74	2,83	2,7
2.1	Ефективність процесу митного оформлення	Зменшення затримок на кордонах, покращення доступності міжнародного туризму	2,41	2,69	2,3	2,49	2,4
2.2	Якість торгівельної і транспортної інфраструктури	Розвиток транспортної мережі підвищує комфорт та доступність туристичних подорожей	2,69	2,65	2,49	2,22	2,4
2.3	Простота організації конкурентоспроможних перевезень	Доступність перевезень сприяє зниженню вартості туристичних маршрутів	2,72	2,95	2,59	2,83	2,8
2.4	Компетентність і якість логістичних послуг	Висока якість логістичних операторів забезпечує ефективне туристичне обслуговування	2,85	2,84	2,55	2,84	2,6
2.5	Можливість відстеження вантажів	Підвищення безпеки туристичних перевезень та довіри до транспортних компаній	3,15	3,2	2,96	3,11	2,6
2.6	Своєчасність доставки	Дотримання та взаємозв'язок графіків впливає на позитивний туристичний досвід	3,31	3,51	3,51	3,42	3,1

Джерело: сформовано автором за [10]

Однак окремі компоненти LPI свідчили про наявність системних проблем. Зокрема, якість торговельної та транспортної інфраструктури знизилась із 2,69 до 2,22 балів, вказуючи на недостатній рівень модернізації доріг, аеропортів та залізничного сполучення. Подібна динаміка спостерігалась і у сфері компетентності логістичних послуг.

Після початку повномасштабної війни у 2022 р. відбулося істотне погіршення логістичної ефективності. У 2023 р. загальний індекс LPI знизився до 2,7, а місце в рейтингу опустилося до 79-го. Руйнування транспортної інфраструктури, знищення мостів, аеропортів, автошляхів, а також переорієнтація логістичних потоків на військові потреби суттєво обмежили мобільність туристичних потоків. Додатково ускладнили ситуацію погіршення ефективності митного оформлення та зростання безпекових ризиків.

Таким чином, до 2022 р. Україна мала достатній потенціал для розвитку транспортної інфраструктури як основи для активізації туристичних потоків. Проте сучасні виклики вимагають зосередження уваги на відновленні логістичних ланцюгів, модернізації інфраструктурних об'єктів та підвищення якості логістичних послуг. Відновлення ефективної логістики є необхідною умовою для подальшої стабілізації та розвитку туристичної сфери в посткризовий період.

У контексті оцінки ефективності транспортної інфраструктури з її впливом на туристичну галузь важливо провести аналіз конкретних показників, характеризуючих пасажироперевезення та туристичне обслуговування. Ці показники є ключовими факторами, що визначають ефективність функціонування транспортно-туристичної системи України, оскільки вони безпосередньо впливають на доступність туристичних маршрутів та рівень комфорту для подорожуючих, для детальнішого вивчення цієї проблематики наведемо табл. 3.

Аналіз табличних даних свідчить про важливий вплив розвитку транспортної інфраструктури на туристичний потік в Україні. Динаміка пасажироперевезень та туристичного обслуговування вказує на суттєву взаємозалежність між цими двома чинниками. Протягом 2017–2019 рр. спостерігалось зростання як обсягів перевезень, так і кількості туристів, обслугованих туристичними підприємствами (з 2,81 млн до

6,13 млн осіб). Однак з 2020 р. ці показники зазнали значного скорочення, що було спричинено пандемією та військовими діями, які негативно позначилися на транспортній мережі загалом і на туристичному секторі зокрема.

Особливо важливо відмітити обмеженість офіційних статистичних даних про туристичний потік, що ускладнює об'єктивну оцінку ситуації. Урахування кількості туристів, обслугованих туристичними підприємствами, а також осіб, що перебували у колективних засобах розміщення, дає змогу отримати більш повну картину про реальний туристичний потік. Ці дані відображають важливу частину самостійно подорожуючих осіб, які не користувалися послугами туроператорів та агентств. Тому у контексті аналізу питомої ваги туристів у загальному пасажиропотоці важливо зважати на специфіку перевезень.

Для більш точного зіставлення показників доцільно порівнювати не загальні обсяги пасажироперевезень, а лише міжміські та міжрегіональні перевезення (залізничний, автомобільний, авіаційний транспорт), оскільки ці види транспорту більше відображають мобільність туристів, а електротранспорт (трамваї, тролейбуси, метрополітен) здебільшого обслуговує локальні поїздки всередині міст. Таким чином, поєднання даних про туристів, обслугованих підприємствами, та осіб, що користувалися колективними засобами розміщення, разом із показниками міжрегіональних перевезень дозволяє отримати більш об'єктивну оцінку важливості транспортної інфраструктури для розвитку туристичної галузі в Україні. Зростання кількості подорожуючих при одночасному забезпеченні їхньої мобільності є основою для подальшої активізації туризму та розвитку транспортно-туристичної системи країни.

Значення транспортної інфраструктури для туризму стає очевидним через її роль у забезпеченні доступності до туристичних об'єктів. З викладеного вище стає очевидним, що налагоджена робота транспортної системи сприяє зростанню туристичних потоків, підвищенню комфортності пересування та розширенню географії подорожей. У повоєнний час стабільність та розвиток транспортної інфраструктури є ключовими чинниками відновлення економіки та туристичної галузі. Транспортна інфраструктура

Таблиця 3

**Обсяг і динаміка показників пасажироперевезень та туристичного обслуговування
як чинники формування транспортної інфраструктури туризму в Україні**

Показник	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1. Пасажирообіг, млн пас. км	99409	104446	107175	49035	62784	31143	39398
2. Кількість перевезених пасажирів за всіма видами транспорту, млн осіб	4648,2	4487,1	4263,3	2570,2	2655,4	1600,6	2037,6
3. Кількість перевезених пасажирів за винятком електротранспорту (трамваї, тролейбуси, метрополітен), млн осіб	2422,7	2078	1974,1	1157,3	—	—	—
4. Кількість, обслугованих туристів туристичними підприємствами, млн осіб	2,81	4,56	6,13	2,37	—	—	—
5. Кількість осіб, що перебували у колективних засобах розміщення, млн осіб	6,7	7	6,7	3,4	—	—	—
6. Питома вага туристів та рекреантів в обсязі перевезених пасажирів за винятком електротранспорту, %	0,39	0,56	0,65	0,50	—	—	—

Джерело: сформовано автором за [1]

є основою для подальшого розвитку туризму в Україні, оскільки забезпечує безперервність логістичного ланцюга між туристичними підприємствами, закладами розміщення та об'єктами відвідування, що є необхідною умовою для успішного функціонування туристичної галузі країни.

Напрями розвитку транспортної інфраструктури туризму повинні бути узгоджені з «Національною транспортною стратегією України на період до 2030 року» затвердженого «Операційного плану заходів з реалізації у 2025–2027 рр. Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року» [6].

Значення ключових стратегічних цілей цієї стратегії для розвитку транспортної інфраструктури туризму, включають:

1. Відновлення та розвиток конкурентоспроможної та ефективної транспортної системи, інтегрованої до транс'європейської транспортної мережі, з урахуванням політики та стандартів ЄС.

2. Забезпечення якісних пасажирських перевезень та безперешкодної мобільності, що важливо для розвитку туристичних потоків в Україні.

3. Безпечний, людиноцентричний, екологічний та енергоефективний транспорт з акцентом на декарбонізацію, сприяючий підвищенню якості туристичних послуг і збереженню природних ресурсів.

4. Досягнення інституційної спроможності, розвиток людського капіталу та організація ефективного управління у галузі транспорту забезпечуватимуть покращення управління туристичними маршрутами та інфраструктурою.

Розвиток транспортної інфраструктури, зокрема в контексті туризму, мають враховувати відмічені стратегічні цілі та бути спрямованим на інтеграцію транспортних мереж, підвищення мобільності, безпеки та екологічності, що відповідає загальним інтересам державної транспортної політики.

Розвиток транспортної інфраструктури є ключовим фактором для забезпечення комфортного і ефективного переміщення туристів та функціонування самого туризму. Для підвищення конкурентоспроможності та доступності туристичних послуг необхідно спрямовувати зусилля на модернізацію існуючих транспортних мереж і впровадження інноваційних технологій у сфері транспорту. У табл. 4 наведені основні напрями, що мають значення для розвитку транспортної інфраструктури туризму в Україні.

Удосконалення дорожніх мереж, оптимізація руху та впровадження інформаційних технологій також підвищують комфорт і безпеку для туристів. Важливою є також зменшення впливу держави через активне використання механізмів державно-приватного партнерства для залучення інвестицій та модернізації інфраструктури. Такі інновації, інтелектуальні транспортні системи та навігаційно-інформаційні сервіси, дозволяють оптимізувати транспортні потоки та підвищують ефективність перевезень. Загалом, розвиток інфраструктури має базуватись на комплексному підході, сприяючому ефективному функціонуванню туристичних перевезень та розвитку туристичної індустрії на засадах сталості.

Таблиця 4

Напрями розвитку транспортної інфраструктури туризму, стратегії та інновації

Напрями розвитку транспортної інфраструктури	Зміст напрямку
1. Розвиток транспортної інфраструктури	
Удосконалення дорожньої мережі	Оновлення дорожніх мереж у туристичних зонах для швидкого доступу до об'єктів і підвищення безпеки перевезень.
Оптимізація руху	Стратегії для зменшення заторів і покращення руху туристів, включаючи спеціальні коридори для автобусів і розширення маршрутів.
Впровадження ІТ-технологій	Впровадження розумних систем для моніторингу руху та автоматизованих платформ для бронювання транспортних послуг.
Покращення нормативно-правової бази	Оновлення законодавства для забезпечення безпеки та контролю якості перевезень, що підвищить довіру туристів.
2. Зміна ролі держави в управлінні розвитком транспортної інфраструктури туризму	
Широкое використання механізмів державно-приватного партнерства	Держава повинна залучати приватний капітал для фінансування проєктів модернізації та розширення транспортних мереж.
3. Впровадження інновацій в управлінні транспортною інфраструктурою туризму	
Використання інтелектуальних транспортних систем	ІТС для моніторингу та управління транспортними потоками в реальному часі, зменшення заторів і підвищення безпеки.
Розвиток навігаційно-інформаційних сервісів	Мобільні додатки та онлайн-системи для зручного орієнтування туристів в транспортній мережі.
4. Покращення управління транспортною та дорожньою інфраструктурою	
Раціоналізація транспортних потоків	Оптимізація маршрутів громадського транспорту та створення зручних зупинок для зменшення навантаження на дороги.
Зміна і поліпшення маршрутів громадського транспорту	Вдосконалення маршрутів для туристів, створення туристичних маршрутів і забезпечення доступності для осіб з обмеженими можливостями.
Клієнтоорієнтований підхід	Забезпечення високого рівня обслуговування туристів на всіх етапах подорожі, від покупки квитків, посадки на транспорт та висадки на об'єкти подорожей.
Використання автоматизованих систем управління	Автоматизовані системи для оптимізації руху, обліку пасажирів та збору даних про стан інфраструктури.

Джерело: сформовано автором

Висновки. Транспортна інфраструктура є основою для розвитку туризму, оскільки забезпечує мобільність туристів, зручність переміщення та доступ до основних туристичних об'єктів. Вона безпосередньо впливає на якість туристичних послуг та є ключовим фактором у створенні конкурентоспроможних туристичних напрямків. Розвиток ефективної транспортної системи нерозривно пов'язаний зі зростанням туристичних потоків і сприяє підвищенню їхньої економічної результативності та залученню інвести-

цій у туристичний сектор. Для досягнення оптимальної взаємодії у всіх напрямках туристичної діяльності необхідно застосувати комплексний підхід, який включає вдосконалення дорожньої мережі, оптимізацію руху, інтеграцію інноваційних технологій, а також зміцнення партнерства між державою та приватним сектором, що забезпечить створення ефективної, безпечної та доступної транспортної інфраструктури з позитивним впливом на розвиток туристичної галузі в Україні.

Література:

1. Державна служба статистики. Статистична інформація. Транспорт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Коржилов Л. І. Система транспорту в туризмі. ключові елементи та їх проблематика. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 43. С. 15–18. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct43-3>
3. Кулиняк І. Транспортний туризм: сутність, класифікація та перспективи розвитку в Україні. *Review of transport economics and management*. 2021. № 4 (20). С. 66–76. DOI: <https://doi.org/10.15802/rtem2020/213138>
4. Малиш Н. А., Бондар Н. М. Економічний аналіз транспортної інфраструктури України. *Вісник НАДУ при Президентові України*. 2016. № 2. URL: https://www.researchgate.net/publication/341398239_Ekonomichnij_analiz_transportnoi_infrastrukturi_Ukraini
5. Ніколайчук О. А., Кваско Ю. Ю. Оцінка стану транспортної інфраструктури України для потреб туризму. *Economics: time realities*. 2019. №5(45). С. 127–134. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.3766872>
6. Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2024 р. № 1550. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-2024-%D0%BF#Text>
7. Худавердієва В. А. Роль транспортного обслуговування у розвитку індустрії туризму. *Розвиток методів управління та господарювання на транспорті*. 2022. №3 (80). С. 98–112. DOI: <https://doi.org/10.31375/2226-1915-2022-3-98-112>
8. Dinu A. The importance of transportation to tourism development. *Academic journal of economic studies*. 2018. № 4. P. 183–187. URL: <http://hdl.handle.net/11159/2887>
9. Perez M. The Role of Transportation in the Development of Tourist Activity. 2024. URL: <https://www.smartvel.com/resources/featured/the-role-of-transportation-in-the-development-of-tourist-activity>
10. Logistics performance Index (LPI). Worldbank. URL: <https://lpi.org/international/scorecard/line/C/UKR/2023>

References:

1. Derzhavna sluzhba statystyky. Statystychna informatsiya. Transport [State Statistics Service. Statistical information. Transport]. Available at: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Korzhylov, L. I. (2020). Systema transportu v turyzmi. klyuchovi elementy ta yikh problematyka [Transport system in tourism. Key elements and their problems]. *Infrastruktura rynku*. vol. 43. p. 15–18. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct43-3>
3. Kulyniak, I. (2021). Transportnyy turyzm: sutnist', klasyfikatsiya ta perspektivy rozvytku v Ukrayini [Transport tourism: essence, classification and development prospects in Ukraine]. *Review of transport economics and management*. vol. 4 (20). p. 66–76. DOI: <https://doi.org/10.15802/rtem2020/213138>
4. Malyshe, N. A., Bondar, N. M. (2016). Ekonomichnyy analiz transportnoyi infrastruktury Ukrayiny [Economic analysis of the transport infrastructure of Ukraine]. *Visnyk NADU pry Prezidentovi Ukrayiny*. vol. 2. Available at: https://www.researchgate.net/publication/341398239_Ekonomichnij_analiz_transportnoi_infrastrukturi_Ukraini
5. Nikolaychuk, O. A., Kvasko, YU. YU. (2019). Otsinka stanu transportnoyi infrastruktury Ukrayiny dlya potreb turyzmu [Assessment of the state of transport infrastructure of Ukraine for tourism needs]. *Economics: time realities*. vol. 5 (45). p. 127–134. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.3766872>
6. Pro skhvalennya Natsional'noyi transportnoyi stratehiyi Ukrayiny na period do 2030 roku ta zatverdzhennya operatsiynoho planu zakhodiv z yiyi realizatsiyi u 2025-2027 rokakh [On approval of the National Transport Strategy of Ukraine for the period until 2030 and approval of the operational plan of measures for its implementation in 2025–2027]. *Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 27 hrudnya 2024*. No. 1550. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-2024-%D0%BF#Text>
7. Khudaverdiyeva, V. A. (2022). Rol' transportnoho obsluhovuvannya u rozvytku industriyi turyzmu [The role of transport services in the development of the tourism industry]. *Rozvytok metodiv upravlinnya ta hospodaryuvannya na transporti*. vol. 3 (80). p. 98–112. DOI: <https://doi.org/10.31375/2226-1915-2022-3-98-112>
8. Dinu, A. (2018). The importance of transportation to tourism development. *Academic journal of economic studies*. Vol. 4. P. 183–187. URL: <http://hdl.handle.net/11159/2887>
9. Perez, M. (2024). The Role of Transportation in the Development of Tourist Activity. Available at: <https://www.smartvel.com/resources/featured/the-role-of-transportation-in-the-development-of-tourist-activity>
10. Logistics performance Index (LPI). Worldbank. Available at: <https://lpi.org/international/scorecard/line/C/UKR/2023>

Стаття надійшла до редакції 05.03.2025

Стаття опублікована 15.04.2025